

Pressiteade

Luxembourg, 26. aprill 2016

ELi audiitorite sõnul on loomahaiguste tõrjeprogrammid üldjuhul nõuetekohased, kuid nende kulutõhusus on ebaselge

Euroopa Kontrollikoja uuest aruandest selgub, et ELi loomahaiguste tõrjeprogrammid on edukalt takistanud haiguste levikut, kuid nende kulutõhusust on raske kindlaks teha. Mõnes valdkonnas on tehtud märkimisväärsed edusamme, näiteks vähendatud veiste spongioosse entsefalopaatia esinemist kariloomadel, kuid audiitorid hoiatavad, et kohati on kontroll ebapiisav ja mõningad kulud on ebamõistlikult kõrged.

EL eraldas liikmesriikide programmidele teatud loomahaiguste likvideerimiseks, tõrjeks ja seireks aastail 2009–2014 1,3 miljardit eurot, et katta selliste tegevuste kulud, nagu loomade vaksineerimine, kontrollimine ja hüvitise maksmine tapetud loomade eest.

Audiitorid külastasid seitset liikmesriiki – Iirimaa, Hispaania, Prantsusmaa, Itaalia, Poola, Rumeenia ja Ühendkuningriiki –, kelle kulutused moodustavad 72 % valdkonna kogukulutustest. Nad leidsid, et läbivaadatud programmid on loomahaiguste leviku tõkestamisele tõhusalt kaasa aidanud. Euroopa Komisjoni lähenemisviis oli kokkuvõttes tõhus ning seda toetati heatasemelise tehnilise nõustamise, riskianalüüsi ja ressursside järjestamise mehhanismiga. Mõnes valdkonnas on tehtud märkimisväärsed edusamme, näiteks vähendatud veiste spongioosse entsefalopaatia esinemist kariloomadel, salmonelloosi lindudel ja marutaudi metsloomadel. Liikmesriikide programmid olid üldjuhul hästi üles ehitatud ja ellu viidud ning loomahaiguste puhangute kindlakstegemiseks ja nende likvideerimise hõlbustamiseks kasutati asjakohaseid süsteeme.

Programmide kulutõhususe väljaselgitamine on aga keeruline, kuna analüüsiks puuduvad sobivad mudelid. Leiti näiteid programmide ebapiisavast kontrollimisest liikmesriikide poolt ja ebamõistlikult kõrgetest kuludest. Probleeme leiti epidemioloogilise teabe vahetamises ning juurdepääsus varasematele andmetele, kuid see protsess on täiustamisel. Samuti leidsid audiitorid, et mõningates programmides tuleks vajalikud meetmed ja kontrollid täpsemini kindlaks määrata.

„Loomahaigused võivad kiiresti levida üle piiride ja mõningad loomahaigused levivad ka inimestele”, ütles aruande eest vastutav kontrollikoja liige **Bettina Jakobsen**. „Seetõttu on pidev jälgimine ja mõjusad meetmed ELi tasandil hädavajalikud.”

Ehkki audiitorite sõnul oli hinnang spetsiifiliste veterinaarprogrammide rakendamisele üldiselt positiivne, tekitas veiste brutselloosi ja tuberkuloosi ning lammaste ja kitsede brutselloosi likvideerimine mõnes liikmesriigis jätkuvalt probleeme.

Pressiteate eesmärk on edastada Euroopa Kontrollikoja vastu võetud eriaruande põhisõnumid.

ECA Press

Mark Rogerson – pressiesindaja T: (+352) 4398 47 063

M: (+352) 691 55 30 63

Damijan Fišer – pressiametnik T: (+352) 4398 45410

M: (+352) 621 55 22 24

12, rue Alcide De Gasperi - L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditorsECA eca.europa.eu

Audiitorid soovivad komisjonil:

- hõlbustada epidemioloogilise teabe vahetamist liikmesriikide vahel;
- uurida, kas olemasolevaid näitajaid tuleks uuendada, et saada paremat teavet veterinaarkontrolli ja programmide kulutõhususe kohta;
- juhtudel, kus see on asjakohane, käsitleda veterinaarprogrammides ka metsloomahaigusi;
- toetada liikmesriike vaktsiinide hankimisel, kui see on epidemioloogiliselt õigustatud.

Eriaruanne nr 6/2016: „Loomahaiguste tõkestamiseks mõeldud likvideerimis-, tõrje- ja seireprogrammid” on kättesaadav ELi 23 keeles aadressil eca.europa.eu.